

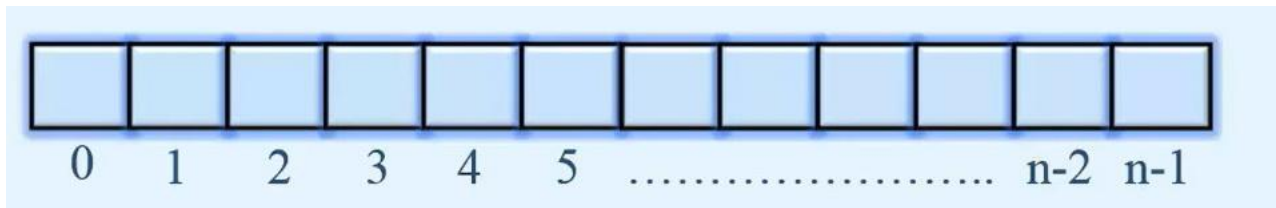
Algoritmi sortiranja-1

Problem sortiranja

- Ako je dat niz neuređenih brojeva, treba preurediti brojeve tog niza tako da oni obrazuju neopadajući niz
- $a[0], a[1], \dots, a[n-1]$ inicijalni nesortirani niz
- $a[0] \leq a[1] \leq \dots \leq a[n]$ sortirani niz
- Sortiranjem se postiže brže pronalaženje informacija nego u slučaju nesortiranog skupa podataka

Algoritam Selection Sort

n elemenata: $x[0], x[1], \dots, x[n-2], x[n-1]$

Niz x pre sortiranja

- Prolazak 1

- Pronađi najmanji od elemenata $x[0], x[1], \dots, x[n-1]$
- Pronađeni element razmeni sa $x[0]$
- Posle prvog prolaska $x[0]$ će sadržati najmanju vrednost u nizu

Niz x posle prvog prolaska

Prolazak 2

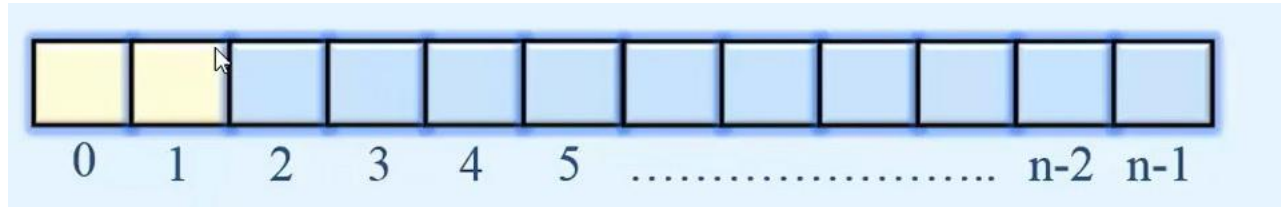
Niz x pre drugog prolaska

- Pronađi najmanji od elemenata $x[1], x[2], \dots, x[n-1]$
- Pronađeni element razmeni sa $x[1]$
- Posle drugog prolaska $x[1]$ će sadržati drugu najmanju vrednost u nizu

Niz x posle drugog prolaska

Prolazak 3

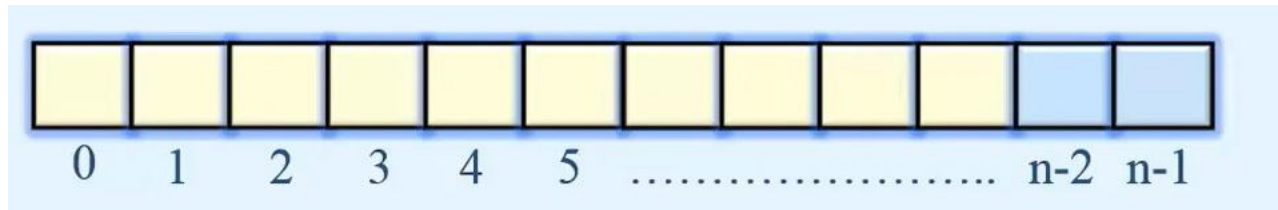
Niz x pre trećeg prolaska

- Pronađi najmanji od elemenata $x[2], x[3], \dots, x[n-1]$
- Pronađeni element razmeni sa $x[2]$
- Posle trećeg prolaska $x[2]$ će sadržati treću najmanju vrednost u nizu

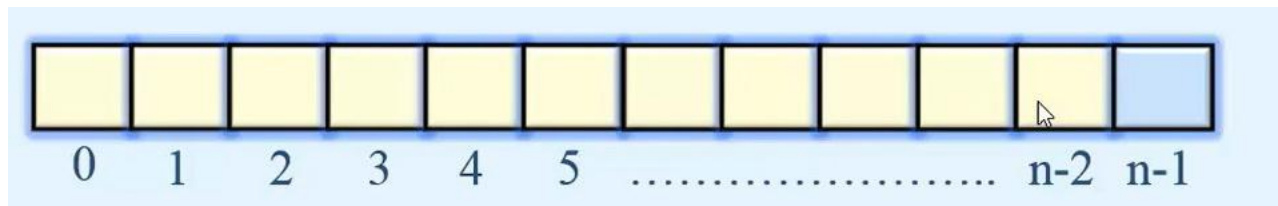
Niz x posle trećeg prolaska

Prolazak n-1

Niz x pre prolaska n-1

- Nađi najmanji od elemenata $x[n-2]$ i $x[n-1]$
- Pronađeni element razmeni sa $x[n-2]$
- Posle prolaska n-1 niz će biti sortiran

Niz x posle prolaska n-1
Niz je sortiran

Algoritam Selection Sort

```
static void SelectionSort(int[] x)
{
    int n = x.Length;
    int temp = 0;
    int minIndex = 0;
    for (int i = 0; i < n - 1; i++)
    {
        minIndex = i;
        for (int j = i + 1; j < n; j++)
        {
            if (x[j] < x[minIndex])
            {
                minIndex = j;
            }
        }

        if (i != minIndex)
        {
            temp = x[i];
            x[i] = x[minIndex];
            x[minIndex] = temp;
        }

        //Console.Write($"Prolazak: {i + 1}\t ");
        //PisiNiz(x);
        //Linija(80);
    }
}
```

Pomoćne funkcije

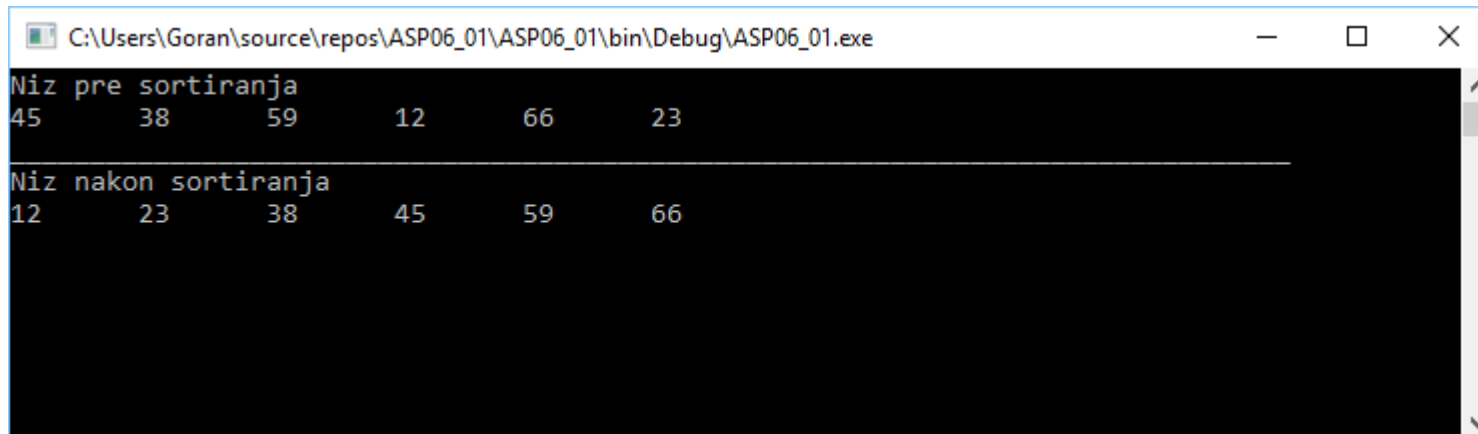
```
static int[] KreirajNiz(int n)
{
    Random rnd = new Random();
    int[] x = new int[n];
    for (int i = 0; i < n; i++)
    {
        x[i] = rnd.Next(1, 101); // od 1 do 100
    }
    return x;
}

static void PisiNiz(int[] x)
{
    for (int i = 0; i < x.Length; i++)
    {
        Console.Write(x[i] + "\t");
    }
    Console.WriteLine();
}

static void Linija(int n)
{
    Console.WriteLine(new string('_', n));
}
```

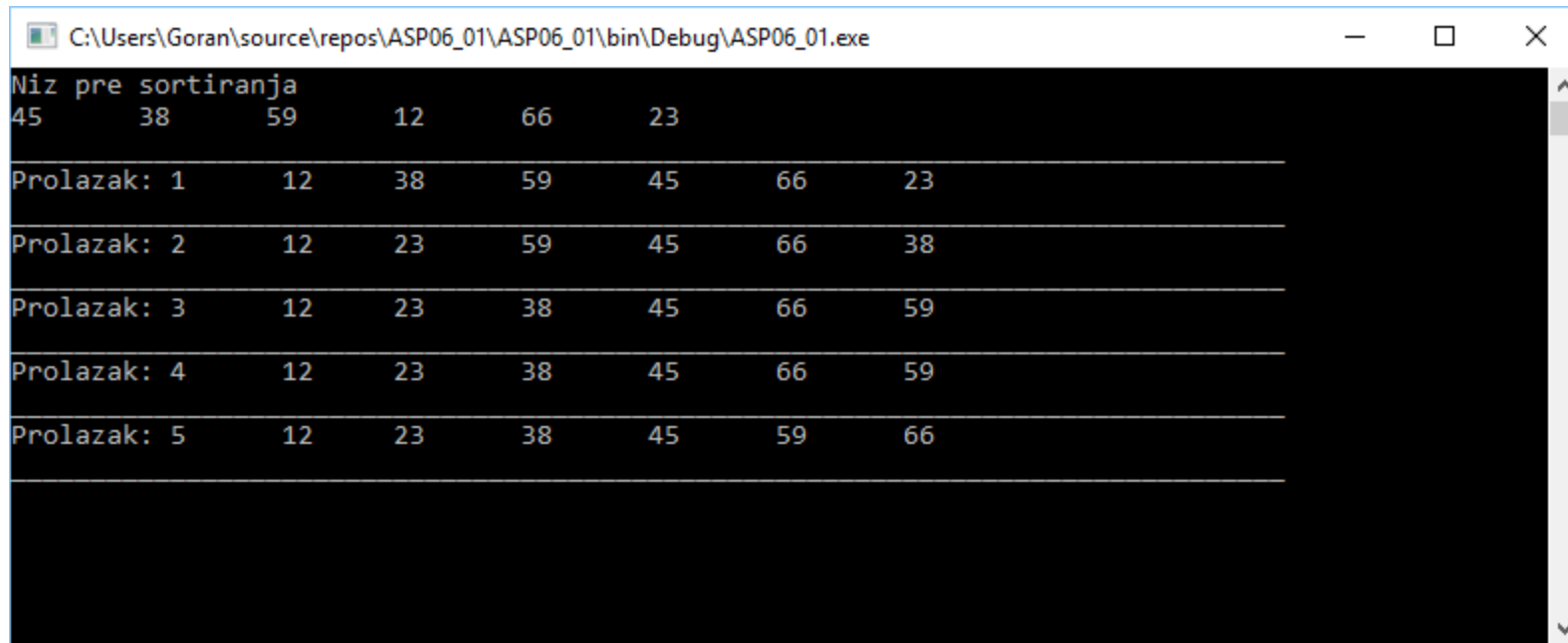
Poziv algoritma za sortiranje

```
static void Main(string[] args)
{
    int[] x = KreirajNiz(10);
    Console.WriteLine("Niz pre sortiranja");
    PisiNiz(x);
    Linija(80);
    SelectionSort(x);
    Console.WriteLine("Niz nakon sortiranja");
    PisiNiz(x);
    Console.ReadLine();
}
```



```
C:\Users\Goran\source\repos\ASP06_01\ASP06_01\bin\Debug\ASP06_01.exe
Niz pre sortiranja
45 38 59 12 66 23
Niz nakon sortiranja
12 23 38 45 59 66
```

Prikaz niza na kraju svakog prolaska


```
C:\Users\Goran\source\repos\ASP06_01\ASP06_01\bin\Debug\ASP06_01.exe
Niz pre sortiranja
45    38    59    12    66    23
Prolazak: 1    12    38    59    45    66    23
Prolazak: 2    12    23    59    45    66    38
Prolazak: 3    12    23    38    45    66    59
Prolazak: 4    12    23    38    45    66    59
Prolazak: 5    12    23    38    45    59    66
```

Analiza Selection Sort algoritma -1

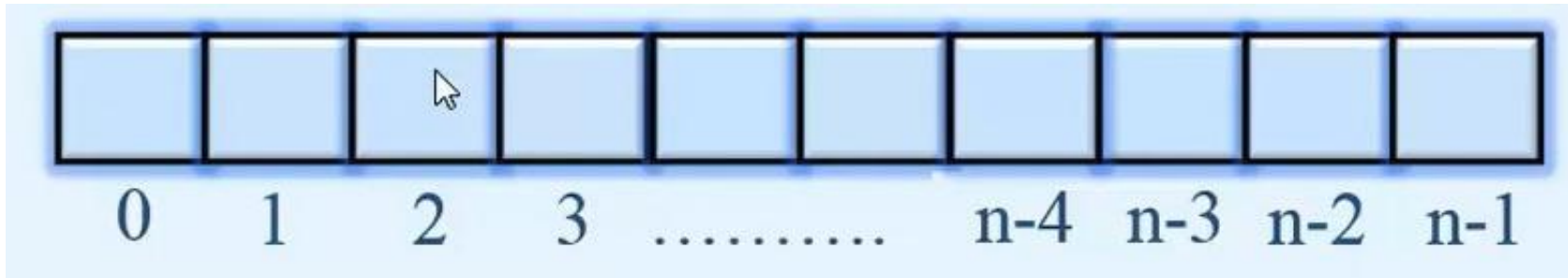
- Prolazak 1:
 - $x[0]$ se upoređuje sa $x[1], x[2], \dots, x[n-1]$
 - ukupno $(n-1)$ upoređivanja
- Prolazak 2:
 - $x[1]$ se upoređuje sa $x[2], x[3], \dots, x[n-1]$
 - ukupno $(n-2)$ upoređivanja
- Prolazak $n-2$:
 - $x[n-3]$ se upoređuje sa $x[n-2], x[n-1]$
 - ukupno 2 upoređivanja
- Prolazak $n-1$:
 - $x[n-2]$ se upoređuje sa $x[n-1]$
 - ukupno 1 upoređivanje

Analiza Selection Sort algoritma -2

- Ukupno upoređivanja: $1 + 2 + \dots + (n - 1) = \frac{n}{2}(n - 1)$
- Vremenska kompleksnost algoritma: $O(n^2)$
- Sortiranje nije osetljivo na podatke koji se sortiraju, podaci mogu biti sortirani u rastućem, opadajućem ili imati proizvoljan redosled
- U jednom prolasku samo jedna razmena
 - malo pomeranje podataka

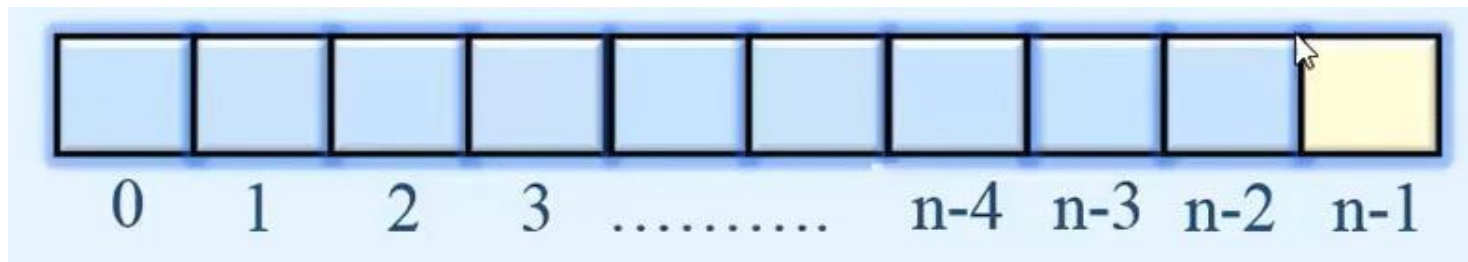
Algoritam Bubble Sort

- Susedni elementi se upoređuju i razmenjuju im se mesta ukoliko redosled nije dobar
- Posle prvog prolaska najveći element niza dolazi na poslednju poziciju

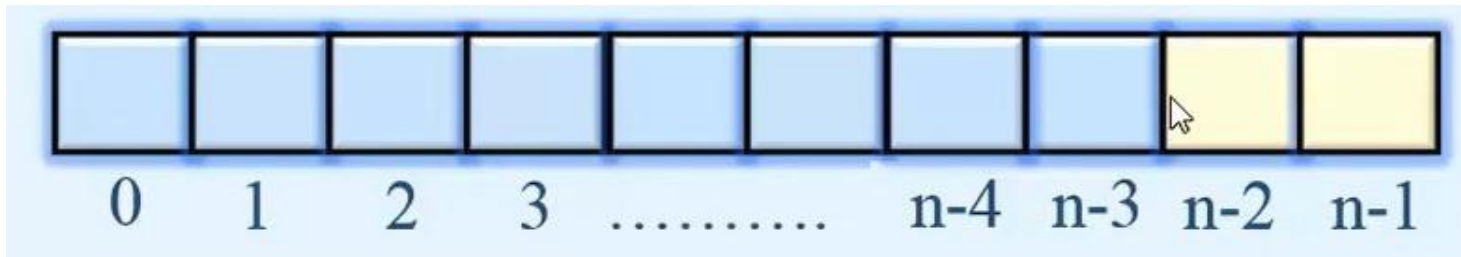
Prvi prolazak - Bubble Sort

- Upoređuje se $x[0]$ i $x[1]$ ako je $x[0] > x[1]$ razmeni im mesta
- Upoređuje se $x[1]$ i $x[2]$ ako je $x[1] > x[2]$ razmeni im mesta
- Upoređuje se $x[n-3]$ i $x[n-2]$ ako je $x[n-3] > x[n-2]$ razmeni im mesta
-
- Upoređuje se $x[n-2]$ i $x[n-1]$ ako je $x[n-2] > x[n-1]$ razmeni im mesta

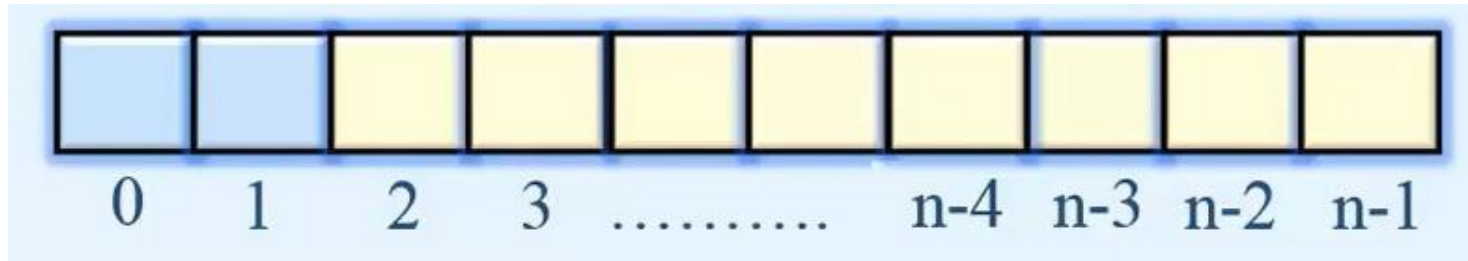
Drugi prolazak - Bubble Sort

- Upoređuje se $x[0]$ i $x[1]$ ako je $x[0] > x[1]$ razmeni im mesta
- Upoređuje se $x[1]$ i $x[2]$ ako je $x[1] > x[2]$ razmeni im mesta
- Upoređuje se $x[n-4]$ i $x[n-3]$ ako je $x[n-4] > x[n-3]$ razmeni im mesta
-
- Upoređuje se $x[n-3]$ i $x[n-2]$ ako je $x[n-3] > x[n-2]$ razmeni im mesta

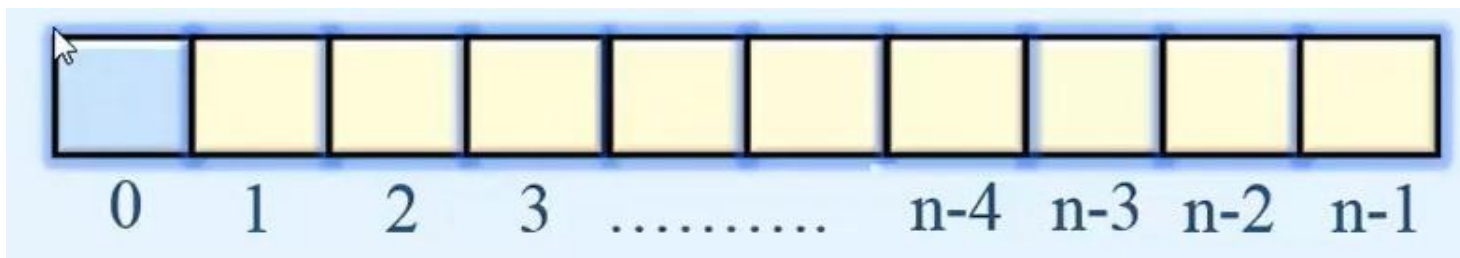
Prolazak n-1

Pre prolaska n-1

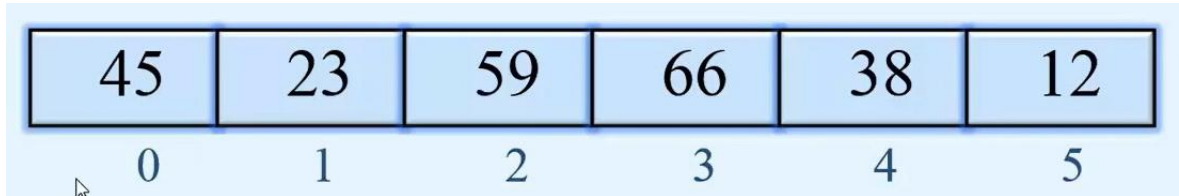

- Upoređuje se $x[0]$ i $x[1]$ ako je $x[0] > x[1]$ razmeni im mesta
- Samo jedno poređenje

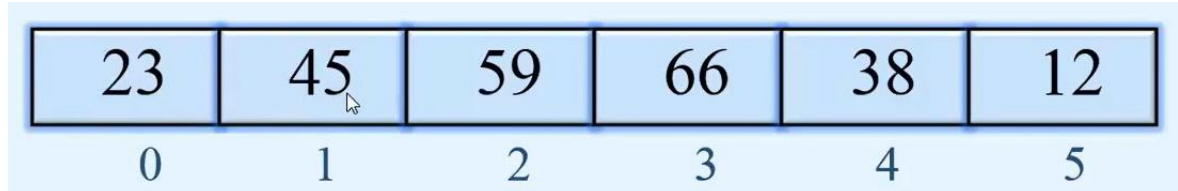
Posle prolaska n-1

Primer Bubble Sort prolazak 1

$45 > 23$ razmeni im mesta

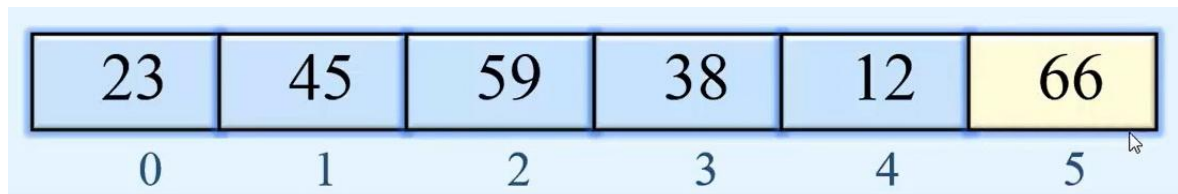
$45 < 59$, nema razmene

$59 < 66$, nema razmene

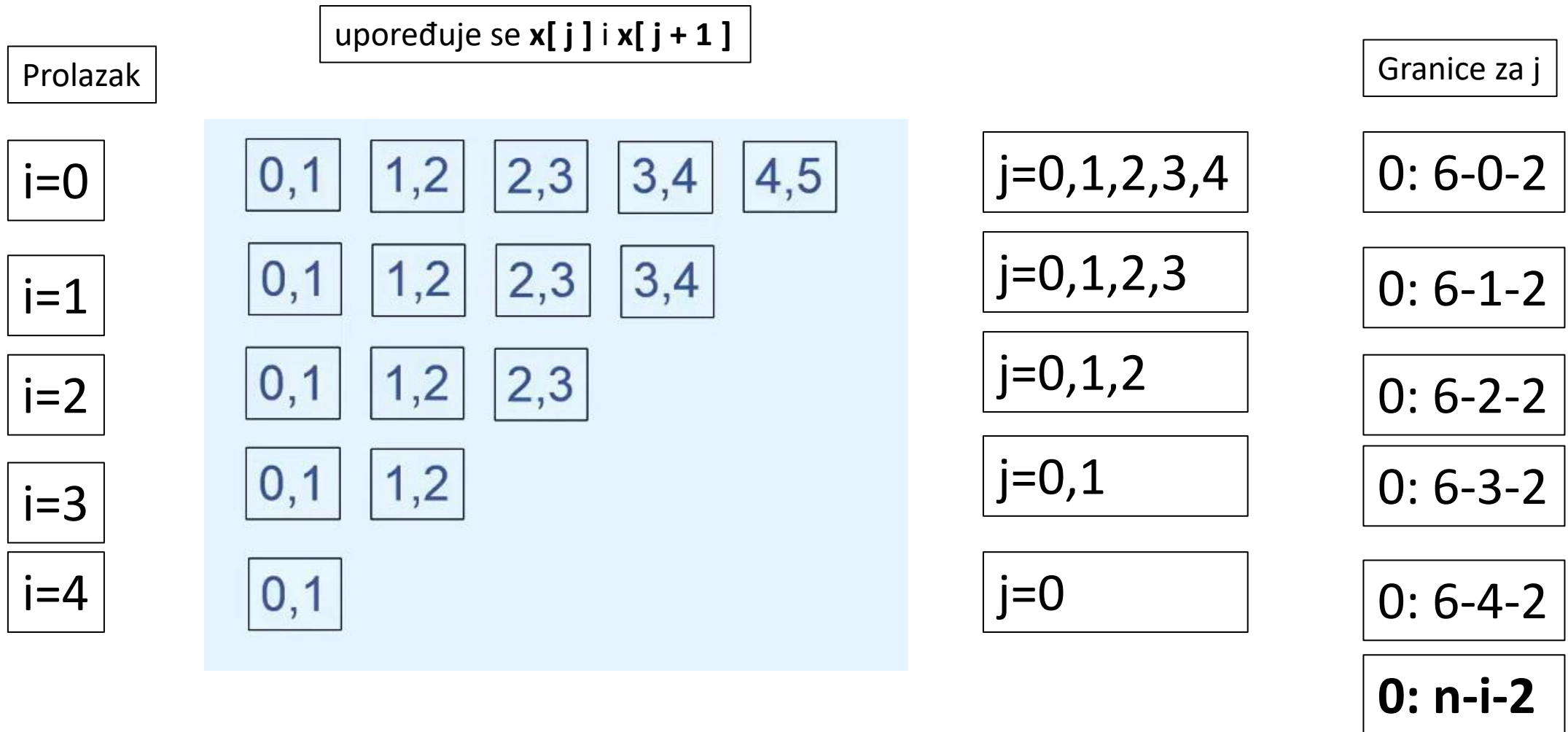
$66 > 38$, razmeni im mesta

$66 > 12$, razmeni im mesta

Primer $n=6$, sortiranje niza od 6 brojeva

Implementacija algoritma

```
static void BubbleSort(int[] x)
{
    int n = x.Length;
    for (int i = 0; i < n - 1; i++)
    {
        for (int j = 0; j < n - i - 1; j++)
        {
            // Uporedi susedne elemente
            if (x[j] > x[j + 1])
            {
                // Zamena ako nisu u ispravnom redosledu
                int temp = x[j];
                x[j] = x[j + 1];
                x[j + 1] = temp;
            }
        }
        //Console.WriteLine($"Prolazak: {i+1}\t");
        //PisiNiz (x);
        //Linija(70);
    }
}
```

Sortiranje primenom Bubble Sort algoritma

```
C:\Users\goran\source\rep  X + v - □ X
Pocetni niz:  45    38    59    12    66    23
-----
Prolazak: 1   38    45    12    59    23    66
-----
Prolazak: 2   38    12    45    23    59    66
-----
Prolazak: 3   12    38    23    45    59    66
-----
Prolazak: 4   12    23    38    45    59    66
-----
Prolazak: 5   12    23    38    45    59    66
-----
|
```

Poboljšani Bubble Sort algoritam

```
static void BubbleSortRazmena(int[] x)
{
    int n = x.Length;
    bool imaRazmena; // Dodana varijabla za praćenje razmena

    for (int i = 0; i < n - 1; i++)
    {
        imaRazmena = false; // Inicijalizujemo na false na pocetku svakog prolaza

        for (int j = 0; j < n - i - 1; j++)
        {
            // Uporedi susedne elemente
            if (x[j] > x[j + 1])
            {
                // Zamena ako nisu u ispravnom redosledu
                int temp = x[j];
                x[j] = x[j + 1];
                x[j + 1] = temp;

                imaRazmena = true; // Postavi na true ako je doslo do razmene
            }
        }

        // Ako nije bilo razmena, niz je vec sortiran
        if (!imaRazmena)
            break;
    }
}
```

Analiza Bubble Sort algoritma -1

- Ako je niz već sortiran
 - Samo jedan prolazak
 - Ukupno $n-1$ poređenja
 - 0 razmena
 - Vremenska kompleksnost $O(n)$
- Ako je niz sortiran u opadajućem poretku
 - $n-1$ prolazak
 - Poređenja: $(n - 1) + (n - 2) + \dots + 2 + 1 = (n - 1)n/2$
 - Razmena: $(n - 1)n/2$
 - Vremenska kompleksnost $O(n^2)$

$1 + 2 + 3 + \dots + n = n/2(n + 1)$ - suma aritmetičkog niza

Analiza Bubble Sort algoritma -2

- Podaci su slučajno raspoređeni
- Spoljašnja petlja se izvršava $n - 1$ puta
- Unutrašnja petlja se izvršava $n - i - 1$
- Ukupan broj poređenja je suma aritmetičkog niza $(n - 1) + (n - 2) + \dots + 1$, što je $(n * (n - 1)) / 2$.
- Vremenska kompleksnost $O(n^2)$

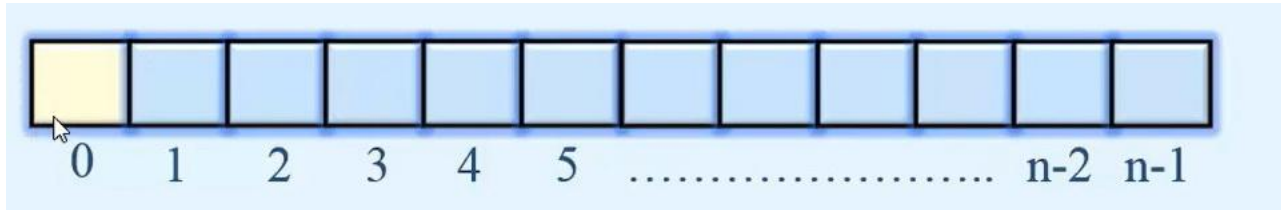
Algoritam Insertion Sort

- Niz x dužine n se postupno sortira u $n-1$ prolazaka. U svakom prolasku se produžava levi - sortirani dio niza za jedan element
- U i -tom prolasku se umeće element $x[i]$ na njegovo pravo mesto između prvih $i - 1$ već uređenih elemenata u rastućem redosledu
- Element $x[i]$ se smešta u promenljivu $temp$
 - $temp = x[i]$
 - Upoređuje se $x[i-1]$ sa $temp$ i ako je $x[i-1] > temp$, $x[i-1]$ se pomera desno na poziciju $x[i]$
 - Upoređuje se $x[i-2]$ sa $temp$ i ako je $x[i-2] > temp$, $x[i-2]$ se pomera desno na poziciju $x[i-1]$

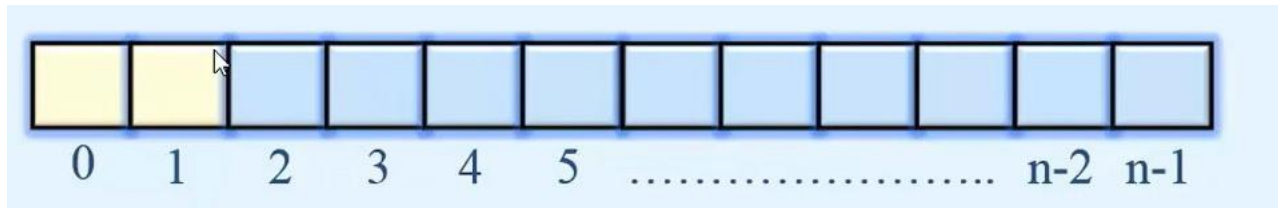

niz x

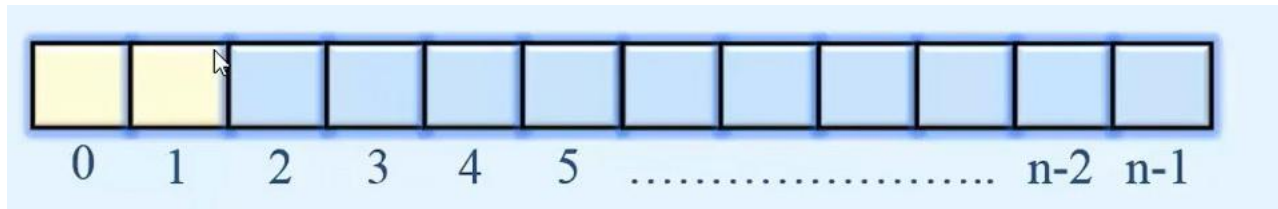
Prolazak 1

- Sortirani deo $x[0]$
- Nesortirani deo $x[1], x[2], \dots, x[n-1]$
- Element $x[1]$ se ubacuje u sortirani deo

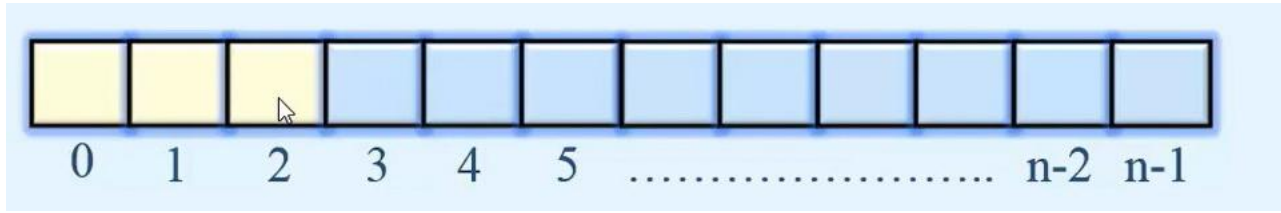
Prolazak 2

- Sortirani deo $x[0], x[1]$
- Nesortirani deo $x[2], x[3], \dots, x[n-1]$
- Element $x[2]$ ubacuje se u sortirani deo na odgovarajuću poziciju

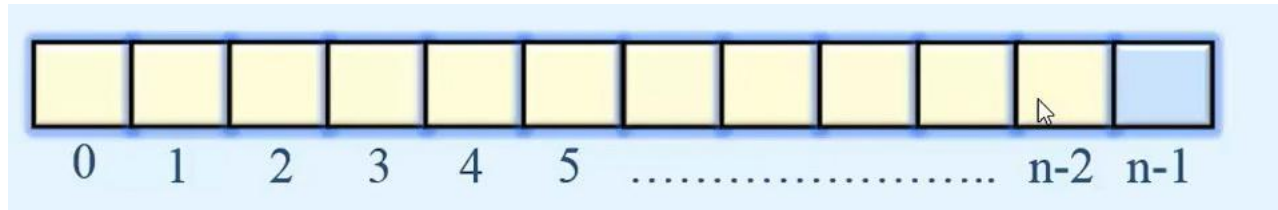
Prolazak 3

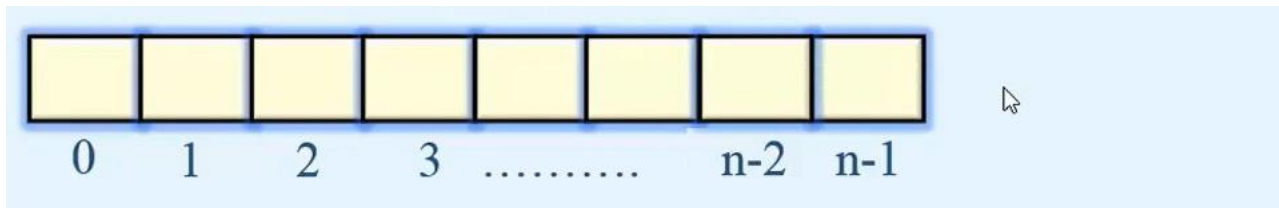
- Sortirani deo $x[0], x[1], x[2]$
- Nesortirani deo $x[3], x[4], \dots, x[n-1]$
- Element $x[3]$ ubacuje se u sortirani deo na odgovarajuću poziciju

Prolazak n-1

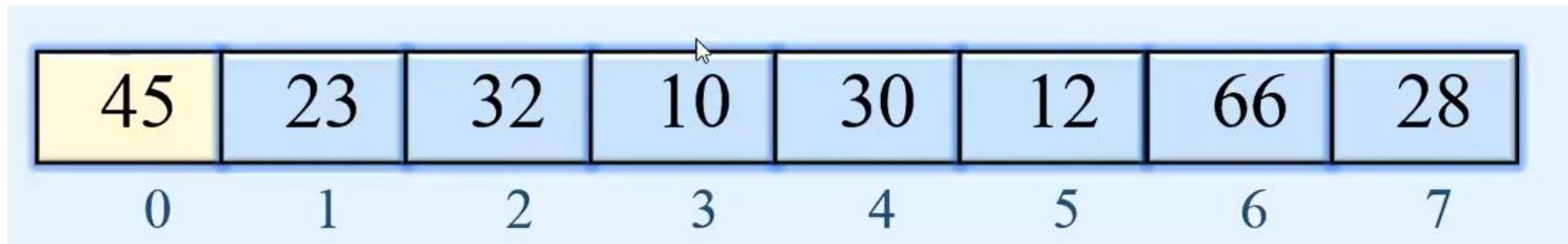

- Sortirani deo $x[0], x[1], \dots, x[n-2]$
- Nesortirani deo $x[n-1]$
- Element $x[n-1]$ ubacuje se u sortirani deo na odgovarajuću poziciju

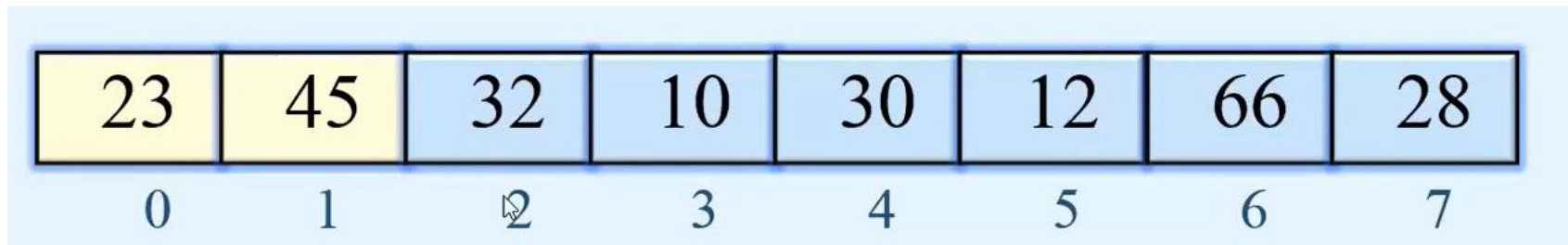
Niz je sortiran

Primer rada Insertion Sort algoritma – Prvi prolazak

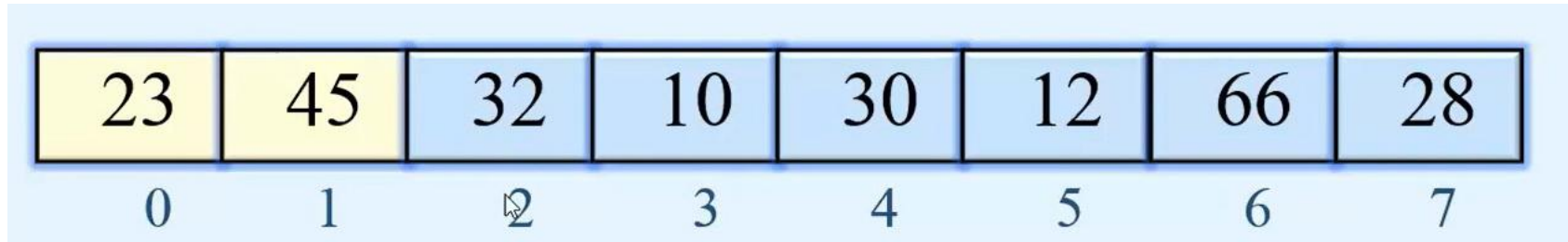

temp = 23

$x[0]=45 > \text{temp}$
45 pomeram desno, $x[1] = 45$
na staroj poziciji broja 45 upisujem vrednost smeštenu u temp, $x[0] = \text{temp}$

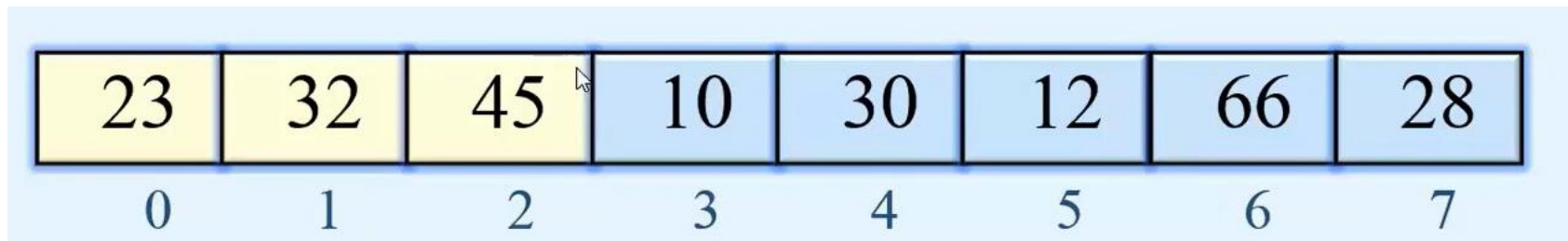

Drugi prolazak

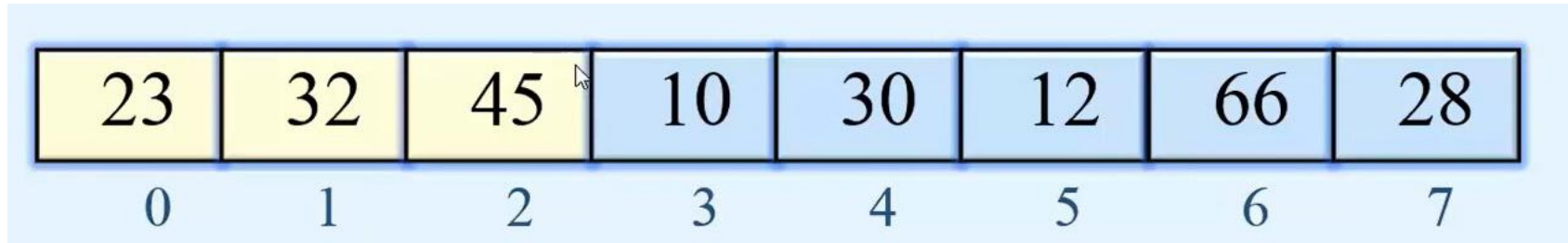

temp = 32

$x[1]=45 > \text{temp}$
45 pomeram desno, $x[2] = 45$
 $x[0]=23 < \text{temp}$, ne pomeram ga desno
na staroj poziciji broja 45 (koji je poslednji pomeren u desno)
upisujem vrednost smeštenu u temp, $x[1] = 32$

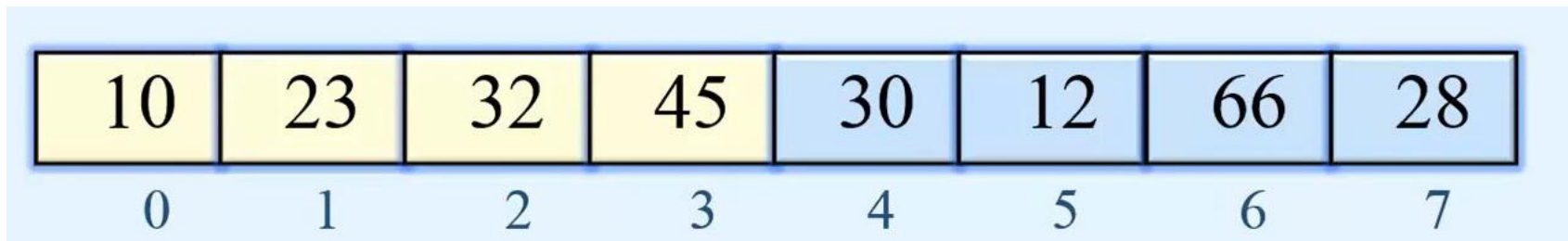
Treći prolazak

temp = 10

$x[2]=45 > \text{temp}$
45 pomeram desno, $x[3]=45$
 $x[1]=32 > \text{temp}$
32 pomeram desno $x[2]=32$
 $x[0]=23 > \text{temp}$ pomeram desno $x[1]=23$

na staroj poziciji broja 23 (koji je poslednji pomeren u desno)
upisujem vrednost smeštenu u temp, $x[0]=10$

Implementacija algoritma

```
static void InsertionSort(int[] x)
{
    int n = x.Length;

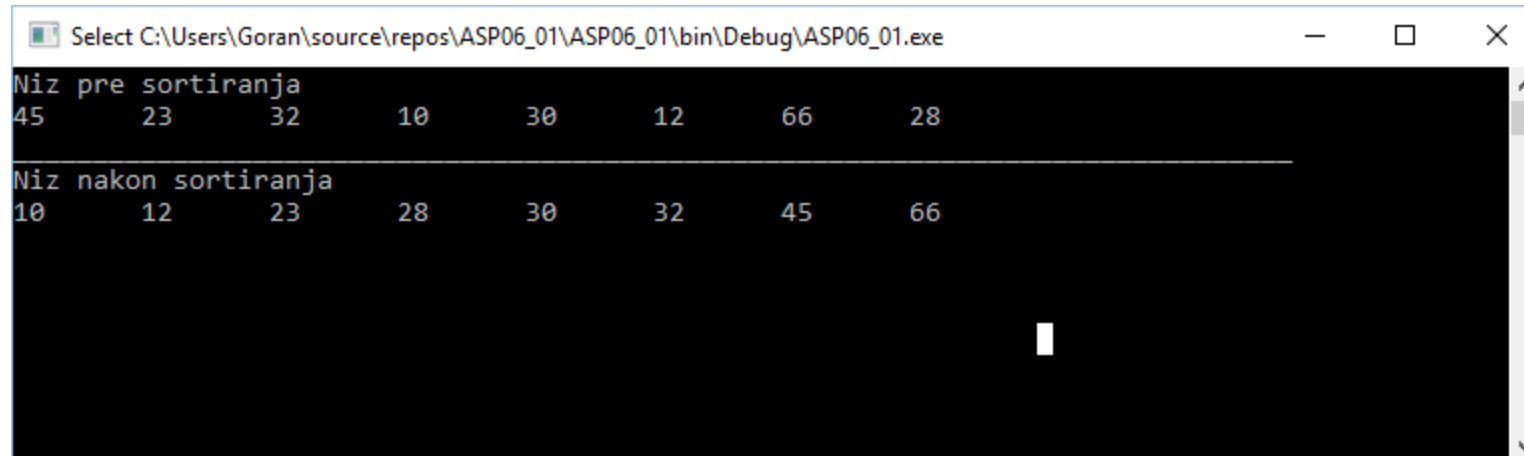
    for (int i = 1; i < n; i++)
    {
        int temp = x[i];
        int j = i - 1;

        // pomeri elemente koji su veći od temp udesno
        while (j >= 0 && x[j] > temp)
        {
            x[j + 1] = x[j];
            j--;
        }

        // Ubaci temp na odgovarajuće mesto
        x[j + 1] = temp;
        Console.WriteLine($"Prolazak: {i}\t");
        PisiNiz(x);
        Linija(70);
    }
}
```

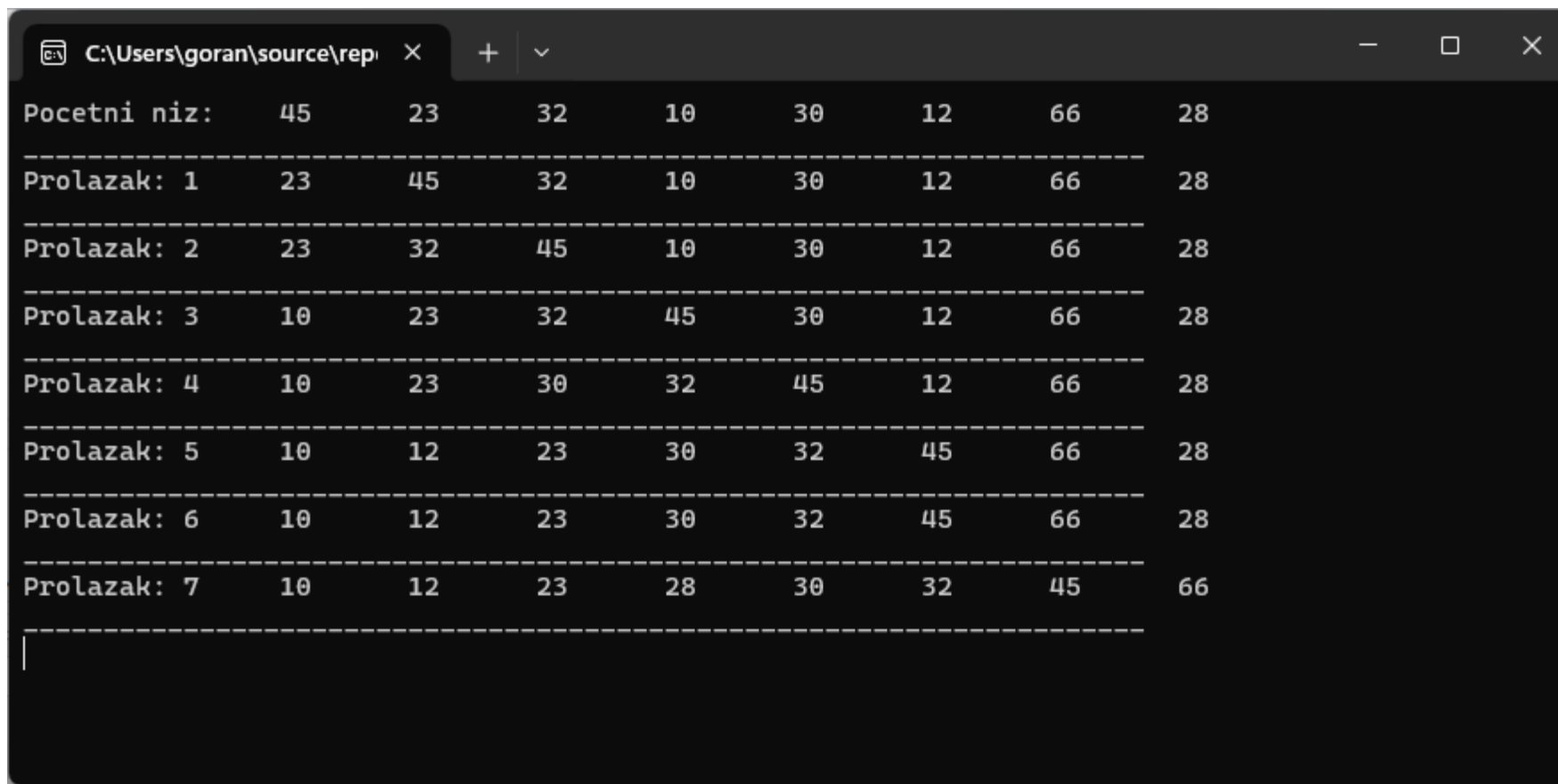
Poziv algoritma

```
static void Main(string[] args)
{
    int[] x = { 45, 23, 32, 10, 30, 12, 66, 28 };
    Console.WriteLine("Niz pre sortiranja");
    PisiNiz(x);
    Linija(80);
    InsertionSort(x);
    Console.WriteLine("Niz nakon sortiranja");
    PisiNiz(x);
    Console.ReadLine();
}
```



```
Select C:\Users\Goran\source\repos\ASP06_01\ASP06_01\bin\Debug\ASP06_01.exe
Niz pre sortiranja
45 23 32 10 30 12 66 28
Niz nakon sortiranja
10 12 23 28 30 32 45 66
```

Izvršavanje algoritma po koracima

Pocetni niz:	45	23	32	10	30	12	66	28

Prolazak: 1	23	45	32	10	30	12	66	28

Prolazak: 2	23	32	45	10	30	12	66	28

Prolazak: 3	10	23	32	45	30	12	66	28

Prolazak: 4	10	23	30	32	45	12	66	28

Prolazak: 5	10	12	23	30	32	45	66	28

Prolazak: 6	10	12	23	30	32	45	66	28

Prolazak: 7	10	12	23	28	30	32	45	66

Karakteristike Insertion Sort algoritma

- Algoritam započinje od drugog elementa u nizu (indeks 1), pa spoljašnja petlja ide od $i=1$ do $i=n-1$.
- Za $i = 1$, unutrašnja petlja se izvršava najviše 1 put
- Za $i=n-1$ unutrašnja petlja se izvršava najviše $n-1$ put
- Ukupan broj izvršavanja unutarnje petlje može se aproksimirati kao $1+2+3+\dots+(n-1)$, što je suma aritmetičkog niza, a to je $n \cdot (n-1)/2$.
- Vremenska kompleksnost $O(n^2)$

Pitanje 1

Za algoritam Selection Sort važi sledeće tvrđenje:

- a. Vremenska kompleksnost je najmanja kada su podaci sortirani u rastućem poretku
- b. Vremenska kompleksnost je najmanja kada su podaci sortirani u rastućem poretku
- c. Vremenska kompleksnost ne zavisi od podataka

Odgovor: c

Pitanje 2

Ako upoređujemo Bubble Sort i Selection Sort algoritam veći broj razmena vrednosti ima:

- a. Bubble Sort
- b. Selection Sort
- c. Broj razmena je podjednak

Odgovor: a

Pitanje 3

Ako se radi sortiranje niza dužine n , algoritam Selection Sort ima sledeći broj prolazaka:

- a. n
- b. $n-1$
- c. n^2

Odgovor: b

Pitanje 4

Kada se niz sortira korišćenjem Bubble Sort algoritma posle prvog prolaska:

- a. Najveći element se nalazi na kraju niza
- b. Najveći element se nalazi na početku niza
- c. Najmanji element se nalazi na kraju niza

Odgovor: a

Pitanje 5

Kada se niz sortira korišćenjem Insertion Sort algoritma posle svakog prolaska:

- a. Prvi element sortiranog dela ubacuje se u nesortirani deo
- b. Prvi element nesortiranog dela ubacuje se u sortirani deo
- c. Poslednji element nesortiranog dela ubacuje se u sortirani deo

Odgovor: b

Pitanje 6

Koji algoritam za sortiranje uvek pronalazi najmanji element u nesortiranom delu niza i smešta ga na početak nesortiranog dela?

- a. Bubble Sort
- b. Selection Sort
- c. Insertion Sort

Odgovor: b

Pitanje 7

Kako funkcioniše **Insertion Sort** algoritam?

- a. Pronalazi najmanji element u nesortiranom delu i stavlja ga na početak nesortiranog dela
- b. Upoređuje susedne elemente i menja ih ako su u pogrešnom redosledu dok najveći element "ispliva" na kraj
- c. Ubacuje prvi element iz nesortiranog dela niza na odgovarajuće mesto unutar sortiranog dela

Odgovor: c

Pitanje 8

Koji od sledećih algoritama pravi najmanji broj zamena elemenata tokom sortiranja?

- a. Insertion Sort
- b. Bubble Sort
- c. Selection Sort

Odgovor: c